

Szabályzat az informatikai eszközök használatáról

(ajánlás/minta)

Dokumentum információk

Ezen fejezet jelentős része értelemszerűen eltávolítandó a testreszabás során.

Mi ez a dokumentum?

Ez a dokumentum a felhasználókkal ismerteti a az informatikai infrastruktúrával kapcsolatos használati szabályokat. Nem vagyok jogász, ezért mielőtt bárki alkalmazná, célszerű a saját jogásával felülvizsgáltatni a szabályzatot.

Ez a minta helyenként több lehetőséget tartalmaz, ezeket a pontokat **kiemeléssel** jelzem. Az a cég/szervezet, amely alkalmazni kívánja e szabályzatot, ki kell válassza az opciók közül a számára kívántat.

Megpróbáltam nem csupán szárazon odavetett mondatokkal korlátozni a felhasználókat, hanem magyarázatot is adni arra, mit miért ajánlok.

Ezen kommentek így, dőlt betűkkel és nagyobb behúzással olvashatóak.

Kinek szól?

Munkavállalóknak és munkáltatóknak, felhasználóknak.

Jogosultságok, licenz

Írhatja: Török Ákos

Olvashatja: bárki

Licenz: A szöveg szabadon felhasználható. Jelezni kell: az idézet a Török Ákos által a DOCCA OutSource IT Kft. számára készített dokumentumból van. A lábléc és a DOCCA-ra utaló egyéb utalások eltávolítandóak.

Hol található az aktuálisan érvényes példány?

A DOCCA RT-ben, ügyszám: 5822 és a www.docca.hu letöltések részén.

FIGYELEM! Az eredeti anyag az ODT formátumú. Érdemes ezt átvenni, mert a formázások és kiemelések ebben pontosak.

Állapot, fejlődés, verziójelölések

V1.0.0, 2005.08.20. Formátum: PDF és OpenOffice ODT

V1.0.1, 2005.08.30. Formátum: PDF és OpenOffice ODT, MS DOC

V1.0.2, 1.0.4, 2005.11.15. Formátum: PDF és OpenOffice ODT, MS DOC

V1.0.5, 2005.12.03.

V1.0.6, 2006.02.16. 3. függelék és a rá való hivatkozás bevezetése, licenc változás

V1.2.0, 2006.03.05. DOCCA arculatváltás miatti formai változtatások. Új: kivételek paragrafus.

V1.2.1, 2006.04.09 személyazonosító eszközök védelmének kötelezettsége,

Kapcsolódó dokumentumok

Jog és IT munkáltatók vs. felhasználók

Teendők

Szívesen fogadok bármilyen kommentet, javítást, frissítést.

A dokumentum maga

Ez a dokumentum a felhasználókkal ismerteti a az informatikai infrastruktúrával kapcsolatos használati szabályokat.

A dokumentumhoz fűződő szerzői jogokról: e dokumentumban felhasználásra kerültek részek Török Ákos munkájából, amelyet a DOCCA OutSource IT Kft. részére készített. Az eredeti dokumentum megtalálható a www.docca.hu weboldal letöltések részén. E bekezdésnek e dokumentum részének kell maradnia az ottani licenc feltételek alapján.

A számítástechnikai infrastruktúra célja

A cégnél/szervezetnél található számítástechnikai infrastruktúra létének **elsődleges/kizárólagos** célja a munkavégzés biztosítása. Ezért ezen eszközök, a rajtuk zajló folyamatok, a felhasználó által kifejtett aktivitás és a tárolt adatok a munkáltató által bármikor ellenőrizhetőek és rögzíthetőek függetlenül attól, hogy a magáncélú használat engedélyezett-e valamely felhasználó számára vagy sem.

Kivételek, a szabályzattól való eltérés

A felhasználó jogosult e szabályzattól való eseti, időszakos és általános eltérést kérni. A jóváhagyást **a közvetlen szervezeti felettese/ kijelölt vezető: .../IT vezető** adja meg.

Egyes munkakörök, élethelyzetek vagy adott projektek megkívánnak bizonyos eltéréseket. Ekkor e szabályzattól dokumentáltan el lehet térni. E szabályzatnak nem része a jóváhagyás megadásának folyamata, amely egyébként garantálja azt, hogy a megfelelő személyek mérlegelik a kockázatokat és mellékhatásokat.

A felhasználó jogai és kötelességei

A felhasználó jogosult e szabályzat megismerésére, a munkavégzéséhez szükséges informatikai infrastruktúrához való hozzáférésre. A felhasználó jogosult az esetlegesen engedélyezett magáncélú felhasználás során keletkezett anyagainak elkülönítésére.

A felhasználó köteles e dokumentumban leírt szabályokat betartani. E dokumentumtól egyéni megegyezés keretében el lehet térni. Az eltérést jóvá kell hagynia a cégvezetőnek és az informatikának.

Az érintett dolgokat a felhasználónak rendeltetésszerűen kell használnia hardverek, szoftverek és szolgáltatások tekintetében egyaránt. A felhasználó az eszközöket csak a felelős vezető vagy e szabályzat kifejezett engedélyével használhatja munkáján kívüli célra.

A felhasználó köteles együttműködni a rendszer üzemeltetésért felelős személyekkel olyan esetekben, amikor a felhasználó tevékenysége az informatikai rendszerrel kapcsolatos feladatokat generál.

Például, de nem kizárólag:

- *ha a felhasználó mail kvótája betelik, és erről figyelmeztetést kap, akkor törölnie kell a levelei közül;*
- *ha a közös tárterület mérete megduzzadt, és esetleg mentési problémákat okoz, kérsre innen is takarítani kell;*
- *ha vírusos a gépe, oda kell engedni a személyzetet, hogy eltávolíthassák a kártékony szoftvert.*

Szoftverek telepítése

A felhasználó nem jogosult önállóan, az informatikával való egyeztetés nélkül szoftvert telepíteni a gépére.

Veszélyek:

- *Illegális szoftver telepítése büntetőjogi felelősségre vonással jár.*
- *Olyan – akár szerzői jogi értelemben legális – szoftver telepítése, amely instabillá teszi a gép működését, hibaelhárítási munkát, így költségeket generál.*
- *Olyan – akár szerzői jogi értelemben legális – szoftver telepítése, amely kiszolgáltatottá teszi a gépet, esetleg a gépen keresztül az infrastruktúra más elemeit, szervereket, más gépeket is elérhetővé tesz, veszélyezteti a cég működését, bizalmi adatkezelését, adattárolási biztonságát.*

A felhasználó nem jogosult a cég szoftvereit magáncélra lemásolni, sem más gépre telepíteni.

Szoftverek beállításainak megváltoztatása

A felhasználó nem jogosult önállóan, az informatikával való egyeztetés nélkül szoftvert átállítani, törölni, – ez kiemelten fontos a számítógép biztonságát biztosító szoftverekkel kapcsolatosan, mint például, de nem kizárólag: vírusvédelem, tűzfal, proxy.

Ez alól kivételek az olyan változtatások, amelyek a felhasználói alkalmazásokon történnek, tipikusan nyomtatóválasztás, helyesírás ellenőrző nyelv választás. A felhasználó által szabadon állítható beállítások listáját a 3. függelék tartalmazza.

Az email használata, távmunka, külső elérés

Az email használatának **elsődleges/kizárólagos** célja a munkavégzés. A felhasználó **jogosult / nem jogosult** magáncélra használni az emailrendszert.

A cégnél/szervezetnél kiosztott minden emailcím a munkavégzést és cég ügyeinek intézését szolgálja függetlenül attól, hogy egy-egy felhasználó személyéhez kötött az

elnevezés. Az emailezésbe a munkáltató betekinthez, még akkor is, ha e címen valamelyik a postafiókhoz hozzáférő felhasználó magánjellegű levelezést is folytat. A munkáltató jogosult a mailcímmel és az ottani adatokkal minden egyéb műveletre is. Például, de nem kizárólag: átirányítani, megszüntetni, automatikus válaszüzenetet applikálni, biztonsági mentést készíteni a levelekről, azokat tárolni, letörölni, publikálni, megosztani más felhasználókkal a céges munkavégzés céljából.

...hiszen a mailek munkavégzés során létrejött információkat tartalmazznak, és ha valaki munkáját másnak kell folytatnia, szüksége van az ügy előtörténetére.

A munkáltató nem kötelezhető arra, hogy a felhasználó személyes és céges leveleit kiválogassa abból a célból, hogy a további munkavégzés céljából történő megosztás során más személyek ne férjenek hozzá a felhasználó személyes levelezéséhez. Azonban ha a felhasználó elkülönítette a magáncélú adatokat tartalmazó leveleket, oly módon, hogy azok elkülönített kezelése a munkáltatónak nem okoz extra ráfordítást, és amennyiben valóban nem tartalmazznak a cég működése tekintetében releváns információkat, úgy a munkáltató nem publikálhatja azokat.

A felhasználó nem jogosult a céges levelezését kívülre átirányítani.

A felhasználó nem jogosult a cég/szervezet belső informatikai rendszerén kívüli helyszínen/helyszínről publikus eszköztől vagy publikus csatornán elérni vagy megpróbálni elérni a leveleit, sem egyéb belső informatikai szolgáltatást, kizárólag a cég igényei szerint megfelelően védett eszköztől védett csatornán.

...mert ezzel idegen környezetben a rendszerhez való hozzáférést lehetővé tevő azonosítókat ad meg, amelyeket az ismeretlen gépen lévő egészen egyszerű programok is el tudnak lopni, így a felhasználó bizalmas adatok hozzáférhetővé tételét kockáztatja.

A megfelelő védettségű eszköz és csatorna fogalmát a munkáltató állapítja meg, az informatika információi alapján. Tájékoztatásul olvasható itt a jelen állapot, de ezek az adatok a nem képezik ezen szabályzat változatlan részét, az aktuális helyzetről különálló és egyoldalú tájékoztatást ad a munkáltató.

A biztonságos csatorna: SSL 128 bites titkosítással.

Biztonságos eszköz: saját mobil és otthoni számítógép, amennyiben a belső eszközökkel azonos védelmi rendszerrel rendelkezik és nincs más felhasználója. Kifejezetten nem biztonságos a publikus internet terminál (internet kávézó, gyorsétterem, stb.), más szervezet számítógépe.

A felhasználó nem jogosult a cégen kívüli levelezését másként elérni, csak úgy, hogy a céges mail-címére átirányítja a kinti leveleket. Sem weben, sem POP3, sem IMAP/IMAPS, sem egyéb levelezési protokollal nem érhet el közvetlenül külső leveleket.

...mert a közvetlen külső mail-elérés megkerüli a cég saját szűrőit, amely a cég saját szándékainak megfelelően van beállítva. A cég működésére potenciálisan veszélyes, kártékony levelek ilyen alternatív útvonalon való beérkezését kívánja kizárni e szabály.

A tiltott webes levelezők például, de nem kizárólag: freemail, vipmail, gmail, yahoomail, hotmail.

A web használata

A web használatának elsődleges/kizárólagos célja a munkavégzés. A felhasználó jogosult / időkorlátozással jogosult / nem jogosult magáncélra használni a web elérését.

A weben található tartalom egy része potenciális veszélyforrás. A veszélyes oldalak körét nem lehet behatárolni, de a felhasználó köteles távol tartani magát az olyan oldalak látogatásától, amelyek vagy pornográf tartalmat, vagy szerencsejátékot, vagy banki adat-ellenőrzést kínálnak.

A banki adatellenőrzés alatt nem az internet bankingot értjük, hanem a phishing-et.

Az internet egyéb szolgáltatásai

Az internet egyéb célú használatának elsődleges/kizárólagos célja a munkavégzés. A felhasználó jogosult / időkorlátozással jogosult / nem jogosult magáncélra használni a netet.

Az internet egyéb felhasználásai közül az alábbiak engedélyezettek:

- VoIP – telefonálás interneten
- instant messenger: ...
- ...

Kifejezetten tilos az alábbi jellegű alkalmazások használata:

- VoIP – telefonálás interneten
- instant messangerek
- online rádióhallgatás
- fájlcsere szoftverek használata
- ...

Mobil eszközök használata

A mobil eszközök abból adódóan, hogy használatba kerülnek a belső védett környezetben kívül is, különös körültekintést igényelnek. A cég területén kívül a felhasználó felelős a mobil eszköz fizikai védelméért, lopás elleni védelméért, és a megfelelő környezetben való használatáért.

A mobil eszközt tilos autóban hagyni, nyilvános helyen lopás lehetőségének kitenni: például, de nem kizárólag asztal mellé letett táskában tárolni, bármilyen külső zsebben tárolni, lezáratlan belső zsebben tárolni.

A mobil eszközt tilos úgy idegen hálózaton használni, hogy a felhasználó nem

bizonyosodott meg az informatika által előírt adatvédelmi eszközök helyes működéséről a mobil eszközön.

Egyéb aktivitás

Tilos olyan tevékenységet kifejtteni, amely célja mások adatainak jogosulatlan megszerzése, megváltoztatása, letörlése.

Tilos más felhasználók nevében tevékenykedni.

A felhasználó nem teheti lehetővé mások számára, hogy a nevében tevékenykedjenek. Ezért – többek között – mindent meg kell tennie a jelszavai titkosságának megőrzése érdekében, továbbá ezért, hogy a személyazonosító eszközeit (például, de nem kizárólag: VPN kulcs, azonosító kártya, mobil telefon) más ne használhassa.

A felhasználó köteles törekedni arra, hogy az általa pillanatnyilag használatba vett rendszerekben más személy ne fejthessen ki aktivitást.

Azaz például, de nem kizárólag: nem szabad otthagyni bejelentkezett gépet lezárás nélkül.

Tilos más munkavégzését korlátozó tevékenységet végezni nem munka céljából kifejtett aktivitással.

Ezek például, de nem kizárólag a sávszélesség foglalása:

- *online zenehallgatás és video,*
- *nem munka célú levelezés esetén a nagy méretű levelek küldése, fogadása (jellemzően: nagy mellékletek, képek, ppt-k, videók, stb.),*
- *fájl letöltések, feltöltések (Linux disztribúciók, filmek, stb.)*

Tilos a rendszer bármely elemének eredeti felhasználási céljától eltérő használata vagy az erre irányuló próbálkozás.

Tilos a hálózati forgalom figyelése, erre alkalmas szoftver telepítése.

Tilos a Szervezet rendszergazdájától kapott IP címtől eltérő más IP cím jogosulatlan használata.

Tilos olyan anyag továbbítása, letöltése vagy közzététele az interneten, amely a magyar törvényeket sérti.

Tilos a cég/szervezet belső informatikai rendszerén kívüli helyszínen/helyszínről elérni vagy megpróbálni elérni a rendszert.

Tilos külső személy számára információt adni a rendszer valamely hibájáról, sebezhető pontjáról.

Figyelmeztetési, hibabejelentési kötelezettség

A felhasználó köteles az általa tapasztalt rendellenes eseményeket az informatikával azonnal közölni, szóbeli közlés esetén legkésőbb a következő munkanapon írásban is megerősíteni. Köteles a teljes körű igazságot elmondani az előzményekről, még akkor is, ha e szabályzat megszegése az előzmények része.

A cél az, hogy felhasználó a saját munkavégzésének mihamarabbi folytatását biztosítsa, azáltal hogy megkönnyíti a hiba behatárolását a hibaelhárítást végzők számára.

Lehetséges, hogy egy gép fertőzöttsége miatt a cég egészének kimenő levelezését letiltják bizonyos szolgáltatók. Ezért is fontos a teljes körű helyzetismertetés.

Ha a felhasználónak gyanúja támad arra, hogy a jelszavát más személy is megismerte vagy személyazonosító eszközét más megszerezte vagy lemásolta, a felhasználó köteles azonnal jelezni ezt az informatika felé, továbbá amennyiben a lehetőségei adottak, köteles a jelszavát azonnal megváltoztatni, személyazonosító eszközét letiltatni a megfelelő szolgáltatónál.

Retorziók

A szabályzat bármely pontjának szándékos megszegése nem a Mt. 167.§ szerinti gondatlan károkozás kategóriába esik, hanem a 168. § szerinti szándékos károkozásnak minősül, amely a kár 100%-ának megtérítését írja elő.

A szabályzat megszegése rendkívüli felmondás indokát képezheti.

1. függelék: a felhasználó nyilatkozata

NYILATKOZAT

Alulírott (a.n.) ...
..... alatti lakos, a jelen
nyilatkozat aláírásával kijelentem, hogy:

- jelen szabályzatot elolvastam és megértettem, mint felhasználó elfogadom,
- a Szervezet számítógépes hálózatát csak a lenti szabályzat elfogadásával és betartásával használom,
- minden olyan kár és esemény miatt, amelyet a szabályzat általam történő megszegése okoz, teljes anyagi és büntetőjogi felelősséggel tartozom.

Ilyen esemény lehet például, de nem kizárólag

- *ha a Szervezet hálózatán vírusfertőzés,*
- *adatvesztés történik,*
- *vagy adatok illetéktelenek számára való hozzáférése válik lehetővé.*

Dátum: év hó nap

Aláírás:

2. függelék: fogalmak, meghatározások

A cég, szervezet:

Cégvezető:

Felelős vezető, az informatikai területért felelős vezető:

Felhasználó: az infrastruktúrát használó személy. Általában munkavállaló, de minden olyan személy, aki a cég által rendelkezésére bocsátott informatikai infrastruktúrát használja. E személy fogadja el e szabályzatot az 1. függelék – a nyilatkozat – aláírásával.

PC, gép: számítógép

Desktop PC: asztali számítógép

Notebook, mobil eszköz: hordozható számítógép.

Szerver: minden olyan számítógép vagy funkció, amely más számítógépeket szolgál ki.

Internet, net: a világméretű hálózat, amely sok számítógépet kapcsol össze.

Tűzfal, web-proxy, proxy: a számítógép(ek) felé kívülről kezdeményezett, illetve a számítógépről kifelé kezdeményezett kapcsolatokat szabályzó és megfigyelő eszközök.

Mail, email, levél: az interneten vagy a belső hálózaton küldött elektronikus levél.

Web: az internet egyik leggyakrabban használt szolgáltatása – az email mellett –, az Internet Explorerrel elérhető felület.

Szoftver: a számítógépen használt programok és adatok.

Le- és feltöltés: valamely számítógépre vagy -ről történő adatátvitel. Általában az internet erőforrásai és egy felhasználói PC között zajlik.

Fájlcsere, P2P, peer-to-peer: az interneten fájlok cseréjét lehetővé tevő szoftverek.

Ezek általában nem ellenőrizhető tartalmak le- és feltöltését lehetővé tevő szoftverek.

Instant messenger, IM, üzenetküldő, chat program: két külön PC-t akár a világ két távoli pontján lévő személy írásbeli kommunikációját lehetővé tevő szoftver.

Az instant messangerek egy része biztonságos, egy része nem. Egyes munkahelyeken használatuk a munka része, máshol csupán szórakozás, a barátokkal, ismerősökkel való kapcsolattartás módja.

Licensz: egy szoftver felhasználását szabályzó szerződés.

Az illegálisan telepített szoftverek miatt valakinek felelősséget kell vállalnia. Ez alapesetben az ügyvezetőre hárul, de tekintettel arra, hogy nem tudja minden pillanatban ellenőrizni, hogy ki mit telepít fel a gépére, e szabályzatban rögzítjük a személyes felelősséget is.

Sávszélesség: Az internet elérés egyik fő jellemzője az egy időegység alatt átvihető adatok mennyisége. Ez a jellemző arányos a sávszélesség nevű műszaki paraméterrel, ezért leegyszerűsítve így nevezzük az internet elérés gyorsaságát.

Ez egy véges kapacitás, és adott pillanatban a felhasználók osztoznak rajta, ezért egyesek számára "lassú az internet", ha mások terhelik a vonalat.

Az informatikai csoport, felelős, informatika: az informatikai infrastruktúra megfelelő működését biztosító személy(ek).

3. függelék: felhasználó által szabadon állítható beállítások listája

MS Office csomag

minden szoftverrel kapcsolatosan a nyomtatóválasztás

színkalibrálás

[stb. ...cég/szervezet specifikus felsorolás]